

לקראת שבת

עם הלוח ביד

צום שבעה עשר בתמוז

ביום שלישי הקרוב - 29 June יחול צום י"ז בתמוז - ביום זה קרו מאורעות קשים לעם ישראל, מאורעות אלו הביאו את חכמי ישראל לקבוע את היום הזה כיום צום ותפילה.

הצום מתחיל עם עלות השחר של יום שלישי ומסתיים ביום שלישי בערב: 9:39 PM

חמישה דברים אירעו בשבעה עשר בתמוז:

- א) נשתברו הלוחות הראשונים, ברדת משה מהר סיני כשראה את העגל והמחולות סביבו.
- ב) בוטלה הקרבת קורבן התמיד בבית ראשון כי מפני המצור לא נמצאו כבשים להקרבה.
- ג) הובקעה חומת ירושלים, בחורבן בית שני.
- ד) אפוסטמוס הרשע שרף את התורה.
- ה) הועמד פסל של עבודה זרה בהיכל בית המקדש.

ב י"ז בתמוז מתחילה תקופת "שלושת השבועות" הנקראת בשם "ימי בין המצרים". בימים אלה נוהגים אבלות: לא מסתפרים, אין עורכים שמחות וממעטים בבילויים עד אחר תשעה באב. יחד עם מנהגי האבלות יש לזכור את נבואתו של זכריה, האומרת שכל ימי הצומות האלו יהפכו באחרית הימים לימי שמחה וששון.

איחולים

לירמי ושרה כהן מזל טוב להולדת הבת חיה

למשפחות פורמן/פרוד מזל טוב להולדת הבן/נכד

למשפחות ליברמן/רובינוב מזל טוב להולדת הבן/נכד

הדלקת נרות: 8:45PM

צאת השבת: 9:58PM

ע"י מרכז חב"ד לדוברי עברית - הרב ישראל לנדא (905)709-7917 / (905)709-7770

"לא אותי הושיבו במאסר"

ברשימותיו מתאר הרבי את תפילתו כאשר מצא את עצמו בתא הכלא: "אנא ה', הביטה וראה בעוני עמך! הלוא לא אותי הושיבו במאסר, ולא אותי הם חפצים להעניש, כי אני מה אני, רק מה שהנני, גזע אבות קדושים ואחת האבנים אשר עמודי חצרות ה', חצרות התורה, נשענים עליהן. אנא ה.!"

סיפור מאסרו וגאולתו של כ"ק אדמו"ר הרי"צ מלובאוויטש, בימי האימים של השלטון הקומוניסטי, הוא מופת לעוז-רוח וללהט החסידי הבלתי-נכנע. הרבי היה המנהיג היהודי היחיד שהעז להתייצב מול המשטר הקומוניסטי ולנהל מערכת ענפה של חיי יהדות מחתרתיים, מתחת לאפו של השלטון.

מאסרו של הרבי אירע בשנת תרפ"ז (1927), לאחר סדרה של אימים ואזהרות. בלנינגרד היה מוסד של ה'יבסקצייה' [=המחלקה היהודית] ושמו 'שול און בוך'. מטרת המוסד הייתה, להפיץ ספרות קומוניסטית ואת עיתון ה'יבסקצייה', 'אמת', ולהרבות בהטפה ותעמולה אנטי-דתית. בשנת תרפ"ז (1927) נוכחה ה'יבסקצייה, לתדהמתה, שמספר החברים במוסד מתמעט, מספר המנויים של העיתון יורד וגם ההכנסה הצטמצמה.

יו"ר ה'יבסקצייה' כינס אספה, לחקור ולגלות את הסיבה לכך. על שאלתו הראשונה ענו כולם פה אחד: "בעירנו מתגורר לאחרונה הרב שניאורסון. בהשפעתו, החלו להיתוסף מתפללים בכל בתי-הכנסת, והוא יסד 'חברות תהילים', שיעורי גמרא ועוד. קשה לנו ללחום נגדו כי כוחו רב". שמע היו"ר את דבריהם, תמותו בערה בו והוא קרא: "חייבים לסלקו מן הדרך!"

שביתת-רעב בכלא

ביום שלישי, י"ד בסיוון תרפ"ז (1927), בחצות הלילה, הגיעו סוכני הג-פ-א אל בית הרבי, חיפשו בו, והרבי נעצר והובל למאסר בבית-הכלא הנודע לשמצה בשם 'שפולרקי'. בראש הפלוגה עמדו שני קומוניסטים יהודים צעירים, נחמנסון ולולב שמם.

בטרם עזב הרבי את ביתו, ביקש למסור, שהחסידיים יאמרו תהילים בבתי-הכנסת ולהודיע לכולם, שהמאסר לא יפריע להמשך מלאכת-הקודש. יש להמשיך בעבודה למרות הכול.

את התפילין של הרבי החרימו שלטונות הכלא. הרבי הכריז שהוא שובת רעב עד שיחזירו לו את התפילין. ביום חמישי, בשעה עשר בלילה, נקרא הרבי לחקירתו הראשונה, כשהוא בעיצומה של שביתת-רעב הנמשכת יומיים. ביום שישי אחרי הצהריים קיבל הרבי את התפילין ומיד הניחן.

ברשימותיו מתאר הרבי את תפילתו כאשר מצא את עצמו בתא הכלא: "אנא ה', הביטה וראה בעוני עמך! הלוא לא אותי הושיבו במאסר, ולא אותי הם חפצים להעניש, כי אני מה אני, רק מה שהנני, גזע אבות קדושים ואחת האבנים אשר עמודי חצרות ה', חצרות התורה, נשענים עליהם. אנא ה.!"

שני ימי גאולה

הפעולות וההשתדלויות לשחרור הרבי הוכתרו בהצלחה. התוצאות הראשונות היו, שניתנה פקודה מהשלטון המרכזי במוסקווה לשלטון בלנינגרד להקל את תנאי מאסרו של הרבי. בעקבות זאת החלו להתייחס אליו בדרך פחות נוקשה. בשל הלחץ הגובר לא ביצע הג-פ-או הלנינגרדי את גזר-הדין שגזרו תחילה על הרבי - מוות בירייה. במקום זה הוחלף גזר-הדין לעשר שנות גלות באיי סולובקי.

שוב החלה השתדלות נמרצת, ובעקבותיה הוחלף העונש לשלוש שנות הגליה לקוסטרומה. ביום ראשון, ג' בתמוז, אחרי תשעה-עשר ימי מאסר, עלה הרבי לרכבת שהובילה אותו לקוסטרומה. בתחנת הרכבת התאסף קהל עצום, והרבי קרא לכולם להתחזק ביהדות על-אף הכול.

הפעילות לשחרור הרבי נמשכה. כעבור עשרה ימים, ב"ב בתמוז, הגיע הרבי למשרד הג-פ-א בקוסטרומה להתייצבותו השבועית. הפקיד אמר לו בנימה ידידותית: "אתה פטור מכל התייצבות נוספת. הגיעה פקודה לתת לך שחרור מלא, ואני מאושר להיות הראשון לבשר לך על גאולתך". אולם אותו יום היה יום חג בעיר, ולכן לא ניתנה לרבי תעודת שחרור עד למחרת, יום רביעי י"ג בתמוז. מאז נקבעו ימי י"ב-י"ג בתמוז "חג הגאולה" בקרב החסידיים.

הדבקות שהכריעה

האברך הצעיר היה מאושר. חותנו העשיר כלכל אותו ואת משפחתו, והוא התמסר ללימוד התורה ולעבודת ה'. האברך נמנה עם תלמידיו הצעירים של רבי שניאור-זלמן מלאדי, בעל התניא והשולחן-ערך.

יום אחד השתנה הכול. עסקיו של החותן התמוטטו, והאברך נאלץ לצאת לעולם המסחר כדי להביא פרנסה לביתו.

בהתקרב חג-השבועות יצא האברך אל העיר הגדולה, והצטייד בסחורה יקרה. כאשר הגיע הזמן לשוב, חלה העגלון. האברך נאלץ למלא את מקומו ולהוביל את העגלה בעצמו.

דרכו עברה ביער. דממת היער עוררה בו מחשבות נוגות. הוא זכר כי בעבר היה מקפיד לעשות את חג-השבועות במחיצת רבו. עתה החג מתקרב והוא שקוע במסחרו, ואפילו נהפך לעגלון כדי להוביל את סחורתו...

התמרמרות ליבו גברה והלכה. בשלב מסויים לא היה יכול עוד לשאת זאת. הוא נטש את העגלה בלב היער, והחל לצעוד לעבר העיירה לאדי.

בהיכנסו בשערי בית-המדרש אמר הרבי לבנו רבי דובער (לימים 'האדמו"ר האמצעי'): "אברך פלוני המגיע זה עתה הוא חסיד בזכות מסירות-נפשו".

רבי דובער השתוקק לדעת למה כיוונו דברי אביו. הוא פנה אל האברך ולא שקט עד שזה סיפר לו את הדברים כהווייתם.

ימי החג הסתיימו באווירה עילאית. כשנכנס האברך ליחידות אמר לו הרבי: "העגלה והסחורה יישמרו בשלמותן". כאן מצא האברך הזדמנות לשפוך את מרי-שיחו, וטען: "רבי, המסחר מונע אותי מתורה ומעבודת ה'!".

פני הרבי הרצינו, והוא ענה: "יתוכל לנהל פונדק באחד הכפרים. זו מלאכה קלה בהרבה, וזוגתך תישא עמך בעול. כך יישאר לך די זמן להתפלל וללמוד".

מצוייד בברכת הרבי צעד האברך בחזרה לעבר המקום ביער שבו השאיר את העגלה. למרבה הפתעתו, כפי שהבטיח הרבי כן היה. העגלה עמדה במקומה וכל תכולתה שלמה.

בעודו מתכוון להמשיך בדרכו, התקרב אליו פריץ, מלווה בעוריו, ושאל אם העגלה שייכת לו. הפריץ אמר כי כשראה את העגלה הטעונה עומדת לבדה ביער, החליט להמתין ולראות

לאחר הניצחונות על סיחון מלך האמורי ועוג מלך הבשן ניצבו בני ישראל סמוך לגבולה של ארץ מואב. באותה עת מלך מואב בלק בן ציפור. הוא נבהל מאוד למשמע הניצחונות המוחצים של ישראל על האימפריות הגדולות ופחד מאוד בראותו את בני ישראל חונים בסמוך אליו. ראשית דבר התייעץ עם זקני הארץ השכנה, מדין, שהיו ידועים בחכמתם. הם ידעו לספר לו כי בעצם הסיבה לניצחונות בני ישראל, אינה נעוצה בכוחם הפיזי כי אם בכח אמונתם ובציוויים היוצאים מפי משה. בהתאם לכך החליט בלק למקד את מלחמתו בתחום זה ולא בעימות צבאי ישיר, לכן פנה אל בלעם בן בעור, נביא הגויים, הידוע בקסמיו, שגם הוא כוחו בפיו ושמו הולך וגדל בכל הארץ.

הזמנת קללה

משלחת מכובדת של זקני מואב ומדין הגיעה אל בלעם וביקשה ממנו בשם המלך לקלל את ישראל. בלק קינה שבהבל פיו ישנה בלעם את מאזן הכוחות באיזור. בלעם מבקש מחברי המשלחת להמתין: "לינו פה הלְּלָה, וְהַשְׁבִּיתִי אֶתְכֶם דָּבָר". באותו לילה אלוקים נראה אל בלעם ומשמיע באזניו דברים ברורים: "לא תִּלְךְ עִמָּהּ; לֹא תֵאָר (תקלל) אֶת-הָעָם, כִּי בָרַךְ הוּא". אולם בלעם, שהשנאה זורמת בעורקיו, נוקט בדברי תשובתו למשלחת בדרך דיפלומטית הניתנת לפרשנויות שונות: "לכו אֶל אַרְצְכֶם, כִּי מֵאֵן (סרב) ה', לְתִיתִי לְהִלְךְ עִמָּכֶם". כך נטעה בלבם ההרגשה שדווקא אתם ("עמכם") אין בלעם מוכן ללכת אבל עם שרים גדולים וחשובים מהם תהיה התשובה חיובית. בלק קולט את המסר ושולח משלחת מכובדת יותר שגם מבטיחה לבלעם מענק שמן מהמלך: "כִּי-כִבֵּד אֶכְבְּדְךָ מֵאֵד, וְכָל אֲשֶׁר-תֹּאמַר אֵלַי אֶעֱשֶׂה". למרות דברי האלוקים עדיין מפיח בלעם באורחיו תקוות: "שִׁבּוּ נָא בְּזֶה גַם-אֲתֶם--הַלְּלָה; וְאֶדְעָה, מֵה-לִּסְף ה' דְּבַר עַמִּי". הפעם מתיר לו הקב"ה ללכת עממה אך בתנאי מפורש: "אֲךְ, אֶת-דְּבַר אֲשֶׁר-אָלַיְךָ אֲתוּ תַעֲשֶׂה!" אולם בלעם, התפוס כולו בשנאתו העוררת, לא שם ליבו למסר הטמון בתשובת האלוקים ויוצא במטרה לקלל את ישראל.

חמור מדבר!

בדרכו ארע דבר מוזר. האתון, שרכב עליה, נעצרה לפתע באמצע הדרך ולא זזה ממקומה. בלעם היכה בה וניסה להקימה אך לשווא. ואז ארע הנס, האתון התחילה לדבר כמו בן אדם: "מֵה-עֲשִׂיתִי לָךְ, כִּי הִפְתִּיתִּי, זֶה שְׁלֹשׁ רִגְלַיִם (-שלוש פעמים)!" בקע הקול מפי האתון. בלעם אבד את סבלנותו וקצף על אתונו: "לו יֵשׁ-תִּקְבַּ בְּיָדִי, כִּי עֲתָה תִּרְגְּמִתִּי". והנה לפתע נגלה לעיניו מלאך ה', הוא חסם את הדרך כשחרב שלופה בידו. כעת הבין בלעם את פשר התנהגות האתון. המלאך הזכיר לו את דברי האלוקים בלילה הקודם: "לָךְ עַם-הָאֲנָשִׁים, וְאָפְסָ (על כרחך) אֶת-הַדְּבַר אֲשֶׁר-אָדְבַר אֵלַיְךָ, אֲתוּ תִדְבֹּר".

נאומים מוצלחים...

על פסגת הרי מואב, בנוכחות קהל רב נהפך מה שאמור היה להיות כנס גיוני וקללה לטקס שירת מזמורי ברכה. בלעם, אבי הקוסמים, הנואם המהפנט, משמיע חרוזי ברכה לעם ישראל. בלק אינו רווה נחת מדיבורים שכאלו ולוקח את בלעם למקום תצפית גבוה יותר בתקוה שמשם תצמח הקללה. אך לשוא, בלעם ממשיך לפרט את שבחי ישראל. בלק קוצף וזועם על בלעם, לא רק שלא קילל את ישראל אלא גם ברכם. "בְּרַח-לָךְ אֶל-מִקְוֶמְךָ... מִפְּטִיר בַּלֵּק לְעֵבֶר בַּלֵּעַם. אולם בלעם אינו יכול לעשות דבר ורק מזכיר לבלק כי הודיע לו מפורשות כי מה שישים ה' בפיו אותו ידבר.

החטא והמגיפה

בלעם אמנם נחל כשלון חרוץ בביצוע משימתו אך לפני שעזב את המערכה גילה לבלק כי אלוקיהם של ישראל שונא זימה וגילוי עריות וכדאי לנסות להכשילים בעוון זה. בלק ממנה לנסות הפנטז, והפעם ההצלחה מאירה לו פנים: בנות מואב שבו את לב של ישראל והסיתו אותם לעבודה זרה. בפקודת ה' התבצע הרג המוני בכל אלו שהתפתו אחרי האלילים. בתוך כל המהומה הופיע ראש שבט שמעון, זמרי שמו, והביא לפני משה אשה מדיינית ושאלו האם מותרת היא או אסורה: כוונתו היתה שאם יגיד משה שהיא אסורה יטען כלפיו שהוא בעצמו לקח את צפורה אשתו בת יתרו שהיתה מדיינית. באותו רגע רפו ידי משה ולא ידע מה לעשות. לפתע קם מתוך הקהל פנחס בן אלעזר הכהן ודקר ברומח אתו זמרי והמדיינית. באותו הרגע נעצרה המגיפה הנוראה שהפילה עשרים וארבע אלף איש מבני ישראל.

מי הסוחר שמשאיר מטען יקר כזה ללא שמירה.

צחק האברך: "שלושה ימים העגלה עומדת כאן". הוא סיפר לפריץ שהחליט לנטוש את העגלה וללכת לעשות את החג במחיצת רבו.

יושרו של האברך שבה את לב הפריץ. הוא הציע לו לחזור פונדק בכפר השייך לו. הפריץ אף הסכים לוותר על דמי

החכירה בשנה הראשונה, והוסיף כי הוא מוכן לשאת בכל הוצאה שתידרש כדי לשפץ את המקום. אין לו ספק, הצהיר, כי כעבור זמן קצר יוכל היהודי להרוויח יפה מהפונדק ולשלם דמי חכירה סדירים.

האברך ראה בכך התגשמות ברכתו של הרבי. הוא חזר לביתו, ארז את מיטלטליו ונסע עם בני-משפחתו אל הכפר. בבואו אל הפונדק המיועד

התאספו סביבו תושבי הכפר ויעצו לו שלא יכניס את רגלו לפונדק הזה.

"השכנים של הפונדק הם מכשפים גדולים, ועד היום כל מי שניסה להיכנס לפונדק מת בתוך שנה אחת, או שאשתו ומי מילדיו מתו. ראה הוזהרת!", לחשו באוזנו. אולם החסיד ענה כי בא לכאן בהנחיית רבו, ואינו חושש.

בשבועות הראשונים ראה החסיד הצלחה בלתי-רגילה, אולם פתאום החל לחוש כאבים עזים ברגליו. מצבו החמיר והלך, עד שבקושי היה יכול ללכת. הוא גם חש חולשה גוברת, והבין כי יד המכשפים השכנים בדבר.

בכוחותיו האחרונים נסע אל הרבי. הוא הגיע ללאדי בערב שבת פרשת בלק. לתפילת ליל שבת לא היה בכוחו ללכת. בבוקר אזר את כל כוחותיו, וצעד בכבדות אל בית-מדרשו של הרבי. הוא נכנס לבית-המדרש באמצע התפילה וישב בפינה צדדית.

בעל התניא היה הקורא בתורה, אך מעולם לא התערב בהזמנת הקרואים לעלייה לתורה. הפעם, כאשר הגיעו ליחמישי, פנה הרבי אל הגבאי וביקש לקרוא לפלוני בן-פלוני. זה היה, כמובן, מיודעו האברך.

עלה האברך לתורה והרבי החל לקרוא בדבקות נפלאה ובהתלהבות מיוחדת. כשהגיע אל הפסוק "כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל", הרים את ראשו למעלה, פניו השתנו ונעשו כלפיד אש ועיניו בערו. הוא קרא את הפסוק כמה וכמה פעמים בדבקות עצומה. כל הקהל נבהל, כי לא ראה כדבר הזה.

עוד בטרם יצאה השבת הרגיש האברך כי כוחותיו חוזרים אליו. במוצאי השבת נכנס ליחידות' וסיפר על קורותיו. "אין לך לדאוג כלל", אמר לו הרבי. "תהיה בריא ושלם, כי לא נחש ביעקב". ושוב נכנס הרבי לאווירת דבקות, וחזר כמה וכמה פעמים על הפסוק.

יצא האברך לשוב אל ביתו, ומיד בהיכנסו אל הכפר פגשו אותו כמה יהודים בני הכפר ושאלוהו בהתרגשות אם שמע את החדשות האחרונות. הם סיפרו כי המכשפים מתו פתאום מיתה חטופה בלי כל סיבה נראית לעין.

שאל האברך מתי קרה הדבר. "בשבת בבוקר", השיבו. עוד בירור העלה כי הדבר התרחש בדיוק באותה שעה שבה קרא הרבי בתורה ואמר בדבקות את הפסוק "כי לא נחש ביעקב"...

מספר הסיפור, רבי יעקב קידנר, כותב בספרו 'סיפורים נוראים', כי כאשר נזמן לדיסנה, העיר הסמוכה לאותו כפר, מצא כי הסיפור ידוע שם.

התושבים אף הכירו היטב את החסיד, שנהפך לעשיר נכבד והוסיף לעסוק בתורה ובעבודת ה'.

קורא נכבד, אנו מקווים שאתה נהנה לקרוא את החומרים של גיליונות "לקראת שבת". תן יד להפצת הגליון וצרף לרשימתנו גם את חבריך.